

Briselē, 2026. gada 12. maijā
(OR. en)

9012/26

SPORT 31
TOUR 21
SUSTDEV 37
SAN 282
SOC 243
CLIMA 247
COMPET 539

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par sporta tūrismu kā ilgtspējīgas attīstības veicinātāju

Pielikumā ir pievienoti minētie secinājumi, ko Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta padome pieņēma savā 2026. gada 12. maija sanāksmē.

**Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par sporta tūrismu
kā ilgtspējīgas attīstības veicinātāju**

PADOME UN PADOMĒ SANĀKUŠIE DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

ATGĀDINOT:

1. Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 6. pantu, ar kuru Eiropas Savienībai ir piešķirta kompetence veikt darbības sporta jomā, lai atbalstītu, koordinētu vai papildinātu dalībvalstu darbības, LESD 165. pantu, saskaņā ar kuru Savienība palīdz risināt Eiropas sporta nozares jautājumus, ņemot vērā šīs nozares īpatnības, tās struktūras, kas balstās uz brīvprātīgu darbību, un tās sociālo un audzinošo nozīmi, kā arī LESD 195. pantu, kurā noteikts, ka Savienība papildina dalībvalstu darbības tūrisma nozarē, jo īpaši, lai veicinātu Savienības uzņēmumu konkurētspēju šajā nozarē un veicinātu labvēlīgas vides radīšanu uzņēmumu attīstībai.
2. Eiropas Savienības sporta darba plānu 2024.–2027. gadam¹, kura galvenajos mērķos ir izklāstīts stratēģiskais satvars Savienības līmeņa sadarbībai sporta jomā, lai “ar starpnozaru sadarbību veicinātu izpratni par sporta tūrismu, kam var būt svarīga nozīme nozares ilgtspējīgā attīstībā un tās noturības veidošanā”.
3. Šo secinājumu pielikumā minēto politisko kontekstu.

¹ OV C, C/2024/3527, 3.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3527/oj>.

UZSVEROT, KA:

4. Šajos secinājumos ar sporta tūrismu saprot tūrisma darbības, kurās ceļošanu motivē dalība sportā vai fiziskās aktivitātēs vai sporta pasākumu, sacensību vai ar sportu saistītu objektu apmeklēšana vai skatīšanās.
5. Sporta tūrisms apvieno tūrisma ekonomisko dzīvotspēju ar sporta sociālo, kultūras un veselību uzlabojošo vērtību, un tas var kalpot kā stratēģisks instruments ilgtspējīgai un ilgtermiņa vietējai un reģionālajai attīstībai. Ja to plāno atbildīgi un samērīgi, tas var veicināt teritoriālo kohēziju, kvalitatīvu nodarbinātību, kultūras mantojuma aizsardzību un noturīgus galamērķus, vienlaikus nodrošinot ilgstošus ekonomiskus, sociālus un vidiskus ieguvumus vietējām kopienām, tostarp ar sporta pasākumiem, kas var palielināt dalību sportā, stiprināt kopienas identitāti un uzlabot uzņēmējreģionu pamanāmību.
6. Šajā kontekstā ilgtspēja tiek saprasta kā pamatprincips, kas nodrošina, ka sabiedriskās politikas un prakses izstrādē un saimnieciskajā darbībā ilgtermiņā tiek ņemti vērā vides, sociālie un ekonomiskie aspekti.
7. Ilgtspējīgam sporta tūrismam ir nepieciešams, lai sporta tūrisma darbības būtu saderīgas ar vides aizsardzības un klimata mērķiem, vienlaikus nodrošinot ilgtermiņa vērtību apmeklētājiem un vietējām kopienām. Sporta tūrisma darbības būtu jāattīsta saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM), nodrošinot līdzsvaru starp pienākumiem sociālajā un vides jomā, kā arī ekonomisko dzīvotspēju.
8. Nodrošinot līdzdalības un apmaiņas iespējas, sporta tūrisms var veicināt Savienības pamatvērtības, stiprināt sociālo kohēziju un sekmēt nediskrimināciju.

ATZĪSTOT, KA:

9. Vietējā un reģionālā līmenī sporta tūrisms var stiprināt ekonomikas ekosistēmas, atbalstot nodarbinātību, stimulējot uzņēmējdarbību un investīcijas, radot ekonomisko vērtību ar apmeklētāju izdevumiem un veicinot tūrisma sezonas pagarināšanu ar sportu saistītu darbību palīdzību, vienlaikus ņemot vērā vides aizsardzību, klimata mērķus un sporta tūrisma atšķirīgo raksturu dažādās dalībvalstīs.
10. Ilgtermiņā tas var veicināt spēcīgāku galamērķa zīmola atpazīstamību un starptautisku pamanāmību, pozicionējot reģionus un kopienas ar sportu saistītu darbību un vērtību ziņā, ar noteikumu, ka tūrisma plūsmas tiek pārvaldītas ilgtspējīgi, vienlaikus stiprinot Eiropas kā sporta tūrisma galamērķa pievilcību.
11. Vietējo kopienu un attiecīgo ieinteresēto personu, tostarp tautas sporta organizāciju un vietējo sporta klubu, aktīva iesaiste sporta tūrisma iniciatīvu plānošanā un īstenošanā, tostarp izmantojot ilgtspējīgi izstrādātu infrastruktūru, var palīdzēt maksimāli palielināt pozitīvo ietekmi, saglabāt vietējo kultūru un mantojumu un stiprināt vietējo līdzatbildību, identitāti un kopienu noturību.

UZSVEROT, KA:

12. Ja sporta tūrisms ir stratēģiski plānots un samērīgs ar vietējo kapacitāti, tas var būt alternatīva konkrētiem masu tūrisma modeļiem, kas nes līdzī nēlīdzsvarotu tūrisma un ar to saistīto vides un sociālo spiedienu. Tā var palīdzēt pievērsties teritoriālajām atšķirībām, dažādojot tūrisma produktus, popularizējot mazāk zināmus galamērķus un veicinot atbildīgākus un līdzsvarotākus tūrisma veidus, tostarp tos, kas saistīti ar maza un vidēja mēroga sporta pasākumiem, kuri laika gaitā var veicināt galamērķu pievilcību.

13. Ja neilgtspējīga sporta tūrisma prakse netiek pienācīgi pārvaldīta, tā var radīt spiedienu uz vidi, tādējādi veicinot klimata pārmaiņas un pakļaujot sevi šo pārmaiņu ietekmei. Tajā pašā laikā klimata pārmaiņu ietekme var skart pat ilgtspējīgu sporta tūrisma praksi. Tāpēc sporta tūrisma attīstīšana būtu jāturpina pielāgot vides riskiem, un tai ir pilnībā jāatbilst Savienības klimatneitralitātes mērķiem. Tas būtu arī jāatbalsta ar integrētu, samērīgu un uz nākotni vērstu plānošanu, tostarp, ja iespējams, ar sistemātisku ietekmes novērtējumu un uzraudzību, pamatojoties uz salīdzināmiem un saskaņotiem rādītājiem, lai uzlabotu sporta tūrisma galamērķu noturību.
14. Ar transportu saistītās emisijas veido ievērojamu daļu no tūrisma vidiskās pēdas. Ilgtspējīga sporta tūrisma attīstībai ir nepieciešama klimata ziņā pārdomāta mobilitātes plānošana, tostarp mazoglekļa un aktīvo transporta veidu veicināšana, kā arī atbilstoša infrastruktūra un stimuli, lai veicinātu sabiedriskā transporta izmantošanu.
15. Sporta tūrisma attīstīšanā būtu pienācīgi jāņem vērā ilgtspējīga dabas resursu izmantošana un sauszemes, piekrastes un jūras vides saglabāšana, jo īpaši jutīgās ekosistēmās. Attiecīgā gadījumā un saskaņā ar valsts, reģionālo un vietējo kārtību ienākumi, kas gūti no sporta tūrisma, var arī veicināt vides aizsardzību, ilgtspējīgu infrastruktūru un galamērķu ilgtermiņa pārvaldību.
16. Izpratnes veicināšana, izmantojot vides izglītības un spēju veidošanas iniciatīvas, sporta tūristu un iedzīvotāju vidū, kā arī organizatoru un pakalpojumu sniedzēju vidū, var veicināt ilgtspējīgāku sporta tūrisma praksi.

17. Sadarbībai starp publiskajām iestādēm, vietējiem uzņēmumiem, sporta organizācijām, vides organizācijām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām vietējā, reģionālā, valsts un starptautiskā līmenī var būt svarīga nozīme ilgtspējīga sporta tūrisma attīstībā, tostarp ar uzlabotas koordinācijas, zināšanu apmaiņas un labas prakses apmaiņas starpniecību.
18. Veicinot sociālo mijiedarbību un iekļaušanu, uzticēšanos, tīklošanos un dialogu starp dalībniekiem no dažādām vidēm, sporta tūrisms var veicināt savstarpēju sapratni, dzimumu līdztiesību, personu ar invaliditāti līdzdalību, kultūru dialogu un tiešus personiskus kontaktus, tostarp kā sporta diplomātijas instruments.
19. Ja to attīsta un īsteno ilgtspējīgā un iekļaujošā veidā, sporta tūrisms var palīdzēt sasniegt vairākus Apvienoto Nāciju Organizācijas IAM, jo īpaši 1., 3., 5., 8., 10., 11., 12., 13., 15., 16. un 17. IAM.

AICINA DALĪBVALSTIS ATTIECĪGĀ LĪMENĪ:

20. Apsvērt stratēģiskas un integrētas pieejas izmantošanu sporta tūrisma attīstīšanā, saskaņojot sporta, tūrisma un ilgtspējas politiku un ņemot vērā attiecīgos Apvienoto Nāciju Organizācijas 2030. gada IAM mērķus.
21. Ar esošu Savienības programmu, reģionālo partnerību, tīklu un kopīgu iniciatīvu starpniecību veicināt Eiropas, starptautisko un pārrobežu sadarbību starp valstu, reģionālajām un vietējām iestādēm, nodrošinot koordinētu un starpnozaru pieeju, kas ietver arī publiskā un privātā sektora un brīvprātīgā sektora partnerības nolūkā veicināt inovāciju un ilgtermiņa ilgtspēju sporta tūrisma attīstībā.

22. Attiecīgā gadījumā savu attiecīgo kompetenču un pieejamo finanšu shēmu ietvaros izpētīt iespēju piešķirt pienācīgus finanšu resursus, lai atbalstītu ilgtspējīga sporta tūrisma iniciatīvas, tostarp spēju veidošanu, mobilitātes risinājumus un infrastruktūras attīstīšanu, digitālo inovāciju, pētniecību un pārrobežu sadarbības projektus, vienlaikus nodrošinot saskaņotību ar Savienības prioritātēm un esošajiem finansēšanas instrumentiem.
23. Apsvērt iespēju veicināt ar sportu saistītas tūrisma darbības, tostarp aktīvu mobilitāti, lai mudinātu apmeklētājus un vietējās kopienas, tostarp nepietiekami pārstāvētas vai neaizsargātas grupas un personas, piedalīties fiziskās aktivitātēs, ja iespējams, izmantojot sinerģiju ar attiecīgajām Savienības iniciatīvām, norādot, ka vislielākie ieguvumi veselībai tiek panākti, iesaistot tos, kuri ir vismazāk fiziski aktīvi.
24. Veicināt daudzveidīgu sporta tūrismu kā instrumentu ilgtspējīgu galamērķu attīstībai un zīmolradei, tostarp mazāk apmeklētos un perifēros reģionos, vienlaikus veicinot ilgtspējīgus transporta risinājumus, savienotību un piekļūstamību un sekmējot sinerģiju ar citiem alternatīviem un īpašiem tūrisma veidiem, lai samazinātu sezonālītāti, mazinātu teritoriālo spiedienu un palīdzētu novērst vides degradāciju un sociālos izaicinājumus.
25. Veicināt vidiski atbildīgu praksi sporta tūrisma darbību organizēšanā un īstenošanā, par prioritāti nosakot vietējo kopienu iesaisti un ņemot vērā klimatnoturību un ilgtermiņa ietekmi uz vidi, un veicināt ilgtspējīgas infrastruktūras un pakalpojumu attīstību un uzturēšanu, vienlaikus ievērojot vides ekoloģisko kapacitāti un pārvaldot apmeklētāju plūsmas, jo īpaši tādas, ka ierodas no liela attāluma, lai izvairītos no pārmērīga apmeklētāju daudzuma.
26. Veicināt apmeklētāju un organizatoru izpratnes veicināšanas iniciatīvas, kā arī sporta tūrisma speciālistu mācības par vides aizsardzības jautājumiem.

27. Apsvērt iespēju veicināt pētniecību un zināšanu attīstību, vācot datus par sporta tūrisma vidiskās, sociālās un ekonomiskās ilgtspējas rādītājiem, tostarp tirgus tendencēm, un apmainoties ar tiem plašāku tūrisma ilgtspējas uzraudzības sistēmu ietvaros, ja iespējams, izmantojot esošus salīdzināmus un saskaņotus rādītājus; tas būtu jāņem vērā uz pierādījumiem balstītā lēmumu pieņemšanā, un ar to būtu jāatbalsta publiskās politikas uzraudzība laika gaitā.
28. Attiecīgā gadījumā un saskaņā ar piemērojamajiem datu aizsardzības noteikumiem un ētikas standartiem izpētīt digitālo rīku, tostarp lietotņu, platformu, virtuālās vai paplašinātās realitātes un MI, izmantošanas iespējas ar mērķi atbalstīt datu virzītu un ilgtspējīgu sporta tūrisma darbību un galamērķu pārvaldību, tostarp apmeklētāju plūsmas uzraudzībai un ietekmes novērtēšanai, vienlaikus ņemot vērā ar šādiem risinājumiem saistītās vidiskās izmaksas, jo īpaši enerģijas un ūdens patēriņa ziņā.

AICINA EIROPAS KOMISIJU TĀS KOMPETENCES JOMĀS:

29. Atbalstīt informācijas, labas prakses un zināšanu apmaiņu starp dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām par ilgtspējīga sporta tūrisma attīstīšanu, tostarp izmantojot strukturētas platformas un esošās iniciatīvas, un veicināt izpratni par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu.
30. Sniegt norādījumus par attiecīgajām Savienības finansēšanas programmām, piemēram, bet ne tikai, *Erasmus+*, lai atbalstītu ilgtspējīgas, sociāli iekļaujošas un inovatīvas sporta tūrisma iniciatīvas, tostarp tādas, kas veicina pārrobežu sadarbību.
31. Attiecīgā gadījumā veicināt pētniecību un datu vākšanu saistībā ar sporta tūrismu, tostarp saskaņotas metodikas un statistikas izstrādi un izmantošanu, piemēram, tūrisma satelītkontus, sporta satelītkontus, Eiropas tūrisma datu telpu un ES tūrisma infopaneli, neradot paralēlas vai sadrumstalotas statistikas sistēmas.
32. Izpētīt sporta tūrisma nozīmi ES ilgtspējīga tūrisma stratēģijas kontekstā.

AICINA SPORTA KUSTĪBU UN SPORTA TŪRISMĀ IEINTERESĒTĀS PERSONAS, ŅEMOT VĒRĀ TO ATBILDĪBU UN SPORTA AUTONOMIJU:

33. Apsvērt iespēju iesaistīties ilgtermiņa un strukturētās partnerībās un sadarbībā, tostarp pārrobežu un publiskā un privātā sektora partnerībās, lai izstrādātu ilgtspējīgus sporta tūrisma pakalpojumus un projektus un sniegtu ieguldījumu attiecīgajās Savienības iniciatīvās, kas veicina līdzdalību, ilgtspēju un inovāciju sportā.
34. Veicināt brīvprātīgo darbu, kopienas iesaisti un sociālo iekļaušanu sporta tūrisma darbībās un pasākumos un ar to starpniecību.
35. Veicināt ekoloģiski atbildīgu un sociāli iekļaujošu praksi sporta tūrisma darbību un pasākumu plānošanā un organizēšanā, tostarp izstrādāt un īstenot ilgtspējīgas mobilitātes plānu, kas aptver transporta pasākumus.
36. Sporta tūrisma tirgvedībā integrēt ilgtspēju, tostarp ilgtspējīgas transporta iespējas, piekļūstamību un sociālo atbildību, tostarp izmantojot digitālos rīkus un popularizējot ārpussezona un reģionālus pasākumus, lai atbalstītu līdzsvarotu teritoriālo attīstību, kvalitatīvu nodarbinātību, kultūras mantojuma aizsardzību un galamērķa noturību ilgtermiņā.
37. Attiecīgā gadījumā ieguldīt datu vākšanā, pētniecībā un zināšanu apmaiņā, lai atbalstītu uz pierādījumiem balstītas politikas veidošanu un ilgtspējīgas sporta tūrisma prakses pastāvīgu uzlabošanu.
38. Mudināt sporta organizācijas pievienoties Zaļā sporta manifestam *SHARE 2.0* iniciatīvas ietvaros un sadarboties, lai panāktu videi nekaitīgāku un ilgtspējīgāku sporta tūrismu, tostarp plašāk izplatot labu praksi.

ES tiesiskais un politiskais regulējums

- Padomes 2024. gada 9. decembra secinājumi par liela mēroga sporta pasākumu paliekošā mantojuma veicināšanu (OV C, C/2024/7401, 9.12.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/7401/oj>)
- Padomes 2023. gada 27. novembra secinājumi “Programmas 2030. gadam izvērsana nolūkā sasniegt mērķus: IAM lokalizācijas paātrināšana” (ST 15939/23)
- Padomes 2023. gada 21. novembra secinājumi “Sociāla, zaļa un digitāla pārkārtošanās” (15732/23)
- Padomes 2022. gada 1. decembra secinājumi “Eiropas tūrisma programma 2030. gadam” (15441/22)
- Padomes 2022. gada 29. novembra secinājumi par ilgtspējīgu un piekļūstamu sporta infrastruktūru (OV C 494, 28.12.2022., 1. lpp.)
- Padomes 2022. gada 4. aprīļa secinājumi “Sports un fiziskā aktivitāte kā daudzsološi ietekmes līdzekļi uzvedības pārveidei par labu ilgtspējīgai attīstībai” (OV C 170, 25.4.2022., 1. lpp.)
- Padomes 2022. gada 3. marta secinājumi par Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 27/2021 “ES atbalsts tūrismam – ir vajadzīgs jauns stratēģiskais virziens un labāka finansēšanas pieeja” (6829/22)
- Padomes rezolūcija (2021. gada 30. novembris) par Eiropas sporta modeļa galvenajām iezīmēm (OV C 501, 13.12.2021., 1. lpp.)
- Padomes 2021. gada 30. novembra secinājumi par fizisko aktivitāti visa mūža garumā (OV C 501I, 13.12.2021., 1. lpp.)

- Padomes 2021. gada 18. maija secinājumi par inovāciju sportā (OV C 212, 4.6.2021., 2. lpp.)
- Padomes 2021. gada 27. maija secinājumi “Tūrisms Eiropā nākamajos desmit gados: ilgtspējīgs, noturīgs, digitāls, globāls un sociāls” (8881/21)
- Eiropas Parlamenta 2021. gada 25. marta rezolūcija par ES ilgtspējīga tūrisma stratēģijas izstrādi (OV C 494, 8.12.2021., 106. lpp.)
- Eiropas Parlamenta 2020. gada 19. jūnija rezolūcija par transportu un tūrismu 2020. gadā un pēc tam (OV C 362, 8.9.2021., 55. lpp.)
- Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcija par ilgtspējīgas attīstības kultūras dimensiju (2019. gada 22. novembris) (OV C 410, 6.12.2019., 1. lpp.)
- Padomes 2019. gada 27. maija secinājumi “Tūrisma nozares konkurētspēja, kas ir ilgtspējīgas attīstības, nodarbinātības un sociālās kohēzijas dzinējspēks Eiropas Savienībā nākamajā desmitgadē” (9707/19)
- Padomes 2019. gada 9. aprīļa secinājumi “Virzībā uz arvien ilgtspējīgāku Savienību līdz 2030. gadam” (8286/19)
- Padomes 2017. gada 20. jūnija secinājumi “Ilgtspējīga Eiropas nākotne: ES atbildes reakcija uz Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam” (10370/17)
- Padomes 2016. gada 1. jūnija secinājumi “Integritātes, pārredzamības un labas pārvaldības uzlabošana nozīmīgos sporta pasākumos” (9644/16)

- Eiropas Parlamenta 2015. gada 29. oktobra rezolūcija par jauniem izaicinājumiem un koncepcijām tūrisma veicināšanai Eiropā (OV C 355, 20.10.2017., 71. lpp.)
 - Padomes 2014. gada 4. decembra secinājumi par tūrisma stiprināšanu, izmantojot Eiropas kultūras, dabas un jūrniecības mantojumu (16535/14)
 - Padomes 2010. gada 13. oktobra secinājumi “Eiropa, tūristu apmeklētākā vieta pasaulē – jaunas Eiropas tūrisma nozares politiskās pamatnostādnes” (14944/10)
 - Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropa, tūristu apmeklētākā vieta pasaulē – jaunas Eiropas tūrisma nozares politiskās pamatnostādnes” (COM/2010/0352 final (2010. gada 30. jūnijs))
-